ראה
אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון תל"ב

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים עכשיו בפרשת **רְאֵה**, שבת מברכין **חודש אלול**, והיא כבר הכנה דרבה לקראת ימי אלול, וממילא ימי ראש השנה הקדושה, שנזכה להגיע לרבינו על ראש השנה, ופרשת **רְאֵה** תמיד חלה בסביבות ימים אלו של **ראש חודש אלול**, ובוודאי יש בזה לימוד חזק ומעורר שיכין אותנו לקראת הימים הקדושים הבאים עלינו לטובה.

והמפתח הוא בתוך הפסוק הראשון של הפרשה: "**רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה**"; כמו בכל פסוק של התורה – גם בפסוק זה מונח לימוד חי לכל אחד ואחד.

אך נקדים ונאמר, שלא רק בכל פסוק של התורה ישנם לימודים חיים, אלא בכל מילה של התורה, ובכל אות של התורה, ואפילו **בכל תג** של התורה, מונחים סודות נפלאים! הגמרא אומרת (מנחות כט:), שהתנא הקדוש רבי עקיבא היה דורש על כל תג שבתורה "תלי תלין של הלכות"; כי באותיות התורה ישנם תגים, ובפרטיות על אותיות **שעטנ"ז ג"ץ**, שיש עליהן ממש כמו כתר, וגם על אותיות פשוטות ישנם תגים, ובכל נקודה בתורה הקדושה מונחים סודות נפלאים!

ולא מדברים ממה שיש למעלה מזה – הם הטעמים של התורה, דהיינו אופן קריאת פסוקי התורה, וכן יש את הנקודות, דהיינו ניקוד פסוקי התורה, שאלו שני הדברים לא מובאים בפירוש בתוך התורה, כי בתורה יש רק את האותיות והתגים.

בספרים הקדושים מובא, שיש מושג של '**טנת"א**' – ראשי־תיבות: **ט**'עמים **נ**'קודות **ת**'גים **א**'ותיות; והנה, אותיות ותגים יש לנו מושג בהם, כי הם מובאים בפירוש בתורה – אותיות הפסוקים והתגים שעליהם, ולעומת זאת – הנקודות והטעמים, הם למעלה מזה, **וכל פרט ופרט בתורה הקדושה מעורר את האדם להתקרב להקב"ה!**

ואם הזכרנו את ענין טעמי המקרא, צריך לדעת שאולי לא כל אחד בקי בניגון הטעמים (ויש בזה כמה וכמה נוסחאות – הן אשכנזים והן ספרדים וכו'), אך באלו הטעמים מונחים ג"כ סודות נפלאים, וזה לא סתם 'ניגון' בעלמא, **אלא זה חלק מהתורה!** מונחים בטעמים סודות נוראים ונפלאים – מי שמבין קצת בזה, אשר אין סוף לזה, וכן הנקודות שבתורה הם דברים גדולים מאד, וכמובא בליקוטי מוהר"ן כמה וכמה פעמים שרביז"ל דורש עליהם דברים נפלאים – קמ"ץ, פת"ח, ציר"י וכו' (ופעם ליקטו את כל המקומות שרבינו דיבר בזה על זה, ועשו חיבור מיוחד לזה, כלליות סודות הנקודות עפ"י רבינו.

והנה, אלו דברים שהם קצת יותר למעלה מהשגה פשוטה, אבל אותיות ותגים – היינו מה שבתוך דברי התורה ממש, ובפרט האותיות, אלו לימודים חיים!

והנה בפרשתנו התורה הקדושה פותחת ואומרת: "**רְאֵה**"!

הבה וניקח כל מילה שכתובה כאן בפסוק, ונלמד מזה התעוררות ומוסר השכל להכין את עצמנו לקראת הימים הקדושים הבאים לקראתנו לטובה:

"**רְאֵה**" – תפתח את העיניים! אדם צריך לקום מן השינה שלו ולפקוח את העיניים שלו, בבחינת (ישעיהו מב, ז) "לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת", ואשרי הזוכה לפקוח את עיניו!

יש תורה קטנה בליקוטי מוהר"ן – חלק א' סימן רנ"ד, שם אומר רבינו, שאם היו לאדם 'עיניים טובות' לראות מה לפניו, הוא היה רואה דברים נוראים ונפלאים בכל רגע!

והנה כאמור, לא נדבר מדברים נעלמים – שאנחנו רחוקים מהם, אך בואו נבין זאת בפשטות: "**רְאֵה**" – תסתכל על החיים שלך, תסתכל מה קורה איתך, אל תהיה כמו בן־אדם שהוא סומא – 'עיוור המגשש באפילה', והוא לא יודע מה קורה עמו... **כמה רבינו מעורר אותנו להסתכל על מציאות החיים, להסתכל על אלקות!** וכמבואר בתורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן, שאדם צריך להרגיל את עצמו להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר – **תסתכל! תפתח את העיניים!**

וכמובן, הדבר הראשון בקדושת העיניים הוא: **לעצום עיניו מראות ברע**; כשרבינו מדבר מקדושת שבעת הנרות – ליקו"מ ח"א סי' כ"א – אומר

רבינו: **קדושת העיניים היא – "יַעֲצִים עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע"!** כמה אדם צריך להתפלל להקב"ה: **'רבש"ע, שמור על העיניים שלי!'.**

והנה יש האומרים: 'כן, כשאדם הולך ברחוב הוא צריך שמירה שלא יפקיר את עיניו ויסתכל במה שאסור, ח"ו'... **זה כמובן, אבל כמה צריכים לשמור שאדם לא יטמא את עצמו ויקח בידיו איזה מכשיר טמא!** שזה כבר לא מדובר בעת שהולך ברחוב, אלא כשהוא עם עצמו בביתו, בחדרי חדרים, ה' ישמור! ולא מדברים על הניסיונות שיש בחוץ, כמה אדם צריך לשמור על עצמו – לא להביא את עצמו לידי ניסיון! וייזהר מכזה דבר שהוא מנותק לגמרי מן הקדושה!

ואל יאמר שזה 'סוג אחר', ויכנה את זה בכל־מיני כינויים – 'שיאומי' וכו' – שמות שמטהרים את החזיר... לוקח חזיר ומלביש אותו עם עניבה יפה וחליפה מהודרת, אבל הוא נשאר חזיר...

שזה דווקא קשור לפרשת השבוע, שבה מובא ענין החיות והבהמות הטמאות, וכתוב בפירוש טומאתו של החזיר, ומובא במפרשי התורה דבר נפלא: בדבר טומאת החיות, מתחילה התורה בעניין החיות שאינן מפריסות פרסה – "אֶת הַגָּמָל וְאֶת הָאַרְנֶבֶת וְאֶת הַשָּׁפָן" שאין להן פרסה ולכן "טְמֵאִים הֵם לָכֶם"; שאת זה יכול כל אחד לראות – שאין להן פרסה, ועל־כן הן טמאות. ואח"כ מובא דְּבַר טומאת החזיר, ובו כתיב: "וְאֶת הַחֲזִיר" – ומה מיד הפסוק אומר? "כִּי מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא" – ולכאורה היה צריך מיד לומר שהוא לא מעלה גרה ועל־כן הוא טמא... אך לא־כן אומר הפסוק, אלא מקדים הפסוק לומר: "כִּי מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא", ועלולים לראות זאת ולומר: 'תראה... הוא כשר... הרגליים שלו עם פרסה... הוא בסדר'... ואדם יכול לחשוב: 'וכי צריכין להתייחם מה יש לו בפנים? מי יודע מה יש לו בפנים? העיקר שרואים שהוא כשר'...

ולכן התורה מקדימה ואומרת שאכן "מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא", אבל אל תתבלבל לחשוב שהוא כשר, אלא "וְלֹא גֵרָה" – הוא לא מעלה גרה, ולכן "טָמֵא הוּא" – בפנימיותו הוא טמא מטומא! ולכן התורה הקדושה מקדימה לומר "מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא", כדי לא תטעה בעצמך ותחשוב שזה בסדר, ולענייננו – גבי המכשירים, שתנסה לטהר את השרץ בכל־מיני שמות וכינויים, וממש כמו אצל החזיר שהוא מראה מבחוץ שיש

לו פרסה – כן אלו המכשירים, שמבחוץ 'הרי כתוב שזה כשר מטעם "ועד הרבנים"'... **ה' ישמור! זה טמא מטומא! בין–רגע [וחצי רגע] הכל פרוץ לגמרי!**

ואדם יגיד: 'כן, אבל אני צריך את לביזנעס... לפרנסה'... **והוא לא מבין שזו רשת של הס"מ כדי לתפוס את האדם ולטמאות לו את העיניים!**

מי שלומד קצת ב'סִפְרֵי יְרָאָה' יודע, שהנה יש לאדם את העיניים, האוזניים, החוטם והפה, והעיניים הן הכי גבוהות, וגם במציאות – אצל גוף האדם, העיניים הן הכי גבוהות מכל אלו הנרות, מדוע? איתא בספרים, כי הן מכוונות כנגד העולם הכי עליון – 'עולם האצילות', ואשרי הזוכה לקדש את עיניו לראות דברים קדושים!

וזו לשון רבינו ז"ל בתורה רנ"ד הנ"ל: 'עֵינַיִם הֵם דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים וּגְבוֹהִים **מְאֹד**' – איזו לשון מתוקה של רבינו! עוד לפני שרבינו מדבר לגמרי מה 'רואות' העיניים, אומר רבינו שהעיניים **בעצמן** הן "דברים עליונים וגבוהים מאד"... איזו הגדרה נפלאה נתן רבינו לעיניים!

ממשיך רבינו: 'וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים' – זאת אומרת, מלבד מה שהעיניים הם "דברים עליונים וגבוהים מאד", ולא שאדם יחשוב 'יש לי עיניים, וזה חלק מהגוף שלי'... לא! רבינו מגדיר לנו שהעיניים הם "דברים עליונים וגבוהים מאד!", ומלבד זאת – "הן רואים תמיד דברים גדולים ונוראים", מה זאת אומרת? אדם נמצא עם עצמו – מתבודד באיזה חדר, ועיניו עצומות, **ויש לו אפשרות לראות דברים גדולים ונוראים! ואפילו לפני שהוא מסתכל בעיניו!**

ממשיך רבינו ואומר: 'וְאִם הָיָה הָאָדָם זוֹכֶה לְעֵינַיִם כְּשֵׁרִים, הָיָה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוֹלִים רַק מִמַּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת, כִּי הֵם רוֹאוֹת תָּמִיד'; רבינו פותח לנו איזה פֶּתַח שנזכה להבין מה ה'**עיניים**', שזה מה שהתורה הקדושה פותחת ואומרת בפרשת השבוע: "רְאֵה" – לעורר אותנו: מגיע עכשיו חודש אלול – 'רְאֵה' – פתח את העיניים! 'רְאֵה' אותיות 'הָאֵר' – פתח את העיניים לראות את האור של הקב"ה! **דע שיש לך אפשרות לזכות לזה, ובלבד שאתה מכין את עצמך...**

שעל זה רבינו ממשיך בתורה זו ומסביר, שאכן כל אחד זוכה לראות זאת, אך זה עובר לפני עיניו במהירות כ"כ גדולה – והוא לא תופס את זה...

ובפרט עניינים רוחניים, אם אדם לא זוכה לתפוס את זה היטב – זה חולף ועובר...

וכך מסביר רבינו: **׳כְּמוֹ לְמָשָׁל כְּשֶׁמַּעֲבִירִין דָּבָר לִפְנֵי עֵינֵי הָאָדָם בְּהָעֲבָרָה וּבְמְהִירוּת גָּדוֹל וַאֲזַי אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ מֶה רָאָה, וְהִנֵּה אַף שֶׁכְּשָׁעָה שֶׁהֶעֱבִירוּ הַדָּבָר לִפְנֵי עֵינָיו, בְּוַדַּאי רָאָה אוֹתוֹ בִּרְאִיָּה גְּמוּרָה, עִם כָּל זֶה אֵין יוֹדֵעַ מֶה רָאָה, כִּי אַף שֶׁעֵינָיו רָאוּ הַדָּבָר בִּשְׁלֵמוּת, עִם כָּל זֶה מֵחֲמַת הַמְּהִירוּת לֹא הָיָה פְּנַאי בִּכְדֵי שֶׁיָּבִיא הֵרָאוּת לְהַדַּעַת שֶׁיֵּדַע מֶה רָאָה, כִּי לֵידַע הַדָּבָר שֶׁרָאָה זֶה תָּלוּי בְּדַעַת, וְלָזֶה צָרִיךְ קְצָת זְמַן, שֶׁיִּשְׁהֶה קְצָת הַדָּבָר הַנִּרְאֶה לִפְנֵי עֵינָיו, בִּכְדֵי שֶׁיָּבוֹא וְיוּשַׁשׁ כֹּחַ הָרְאוּת לְהַדַּעַת אֶת הַדָּבָר הַנִּרְאֶה, כְּדֵי שֶׁיֵּדַע בְּהַדַּעַת מַה רָאָה, וּמֵחֲמַת הַמְּהִירוּת לֹא רָאָה הַדָּבָר רַק בְּכֹחַ הָרְאוּת, אֲבָל לֹא הָיָה זְמַן לְהוֹשִׁישׁ הַדָּבָר לְהַדַּעַת, וְעַל כֵּן אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֶה רָאָה׳**; כי כן הוא במציאות: אם אוחזים איזה חפץ, ומעבירין אותו במהירות לפני עיני האדם, הוא לא תפס מה הוא ראה... אמנם העיניים שלו ראו את הדבר, אבל זה עבר כ״כ במהירות עד שלא היה זמן להבין מה ראה.

כי הראיה תלויה השכל האדם, כי העיניים רואות, ושולחות קרן של אור אל הדבר – וזה חוזר אל העיניים והשכל, אבל אם זה הולך במהירות – אמנם זה עבר לפני עיניו – אך לא הספיק העניין הנ״ל להתקיים, ולא קלט בדעתו מה ראה...

הכלל, אדם צריך להכין את עצמו היטב, ולדעת מה הן העיניים, ולמה הוא יכול לזכות ע״י העיניים, **וכמובן – ראש וראשון צריך שישמור את עצמו מניסיונות**! וכאמור, לא מדברים מניסיונות שיש על הרחוב, שאדם יכול לטעון ׳הרי אני מוכרח ללכת ברחוב לקניות, לעבודה׳ וכו׳, **וגם שם צריכים המון סיעתא דשמיא כדי להישמר**, וכי אם אתה מוכרח ללכת לקניות או לעבודה – זה אומר שאתה צריך לסקור את כל מה שקורה ברחוב?... ה׳ ישמור! מובא בכל הספה״ק, שגם אם צריך ללכת הרחוב – יסתכל בד׳ אמותיו היכן צריך ללכת, הרי בלתי אפשרי שאדם ילך עם עיניים סגורות...

בעוד יומיים [ביום שישי], תהא ההילולא קדישא של הרבי מסאטמאר זי״ע, ויש עליו סיפור ידוע ומפורסם שקשור לענייננו: היה פעם דיון על מישהו שאמר שהוא לא צריך להתערב כלל בענייני אחרים, ואין לו

להתבלבל ממה שאנשים עושים על הרחוב, 'מה אכפת לי? אני דואג לעצמי'... והרבי מסאטמאר זי"ע היה קנאי גדול, ואחז שאם רואים אדם עושה איזו עולה – צריכים למחות על זה, אז הוא הזכיר אז משהו נורא ונפלא מאד שמובא בדברי הראשונים, וצריכים לדעת את זה! ואכן זה יהיה פלא אצל הרבה בני אדם, כי מי מגיע לדברים כאלו – ספרי הראשונים, והרבי מסאטמאר היה מתמיד נורא בתורה – ש"ס, ראשונים, אחרונים, גאון עצום! וכך הוא אמר:

הנה ידוע, שאצל הראשונים יש פירוש 'המרדכי' [הוא מהסוף של תקופת הראשונים, ופירושו מודפס בסוף הגמרות (יש גם 'הגהות מרדכי' ובזה ישנה שאלה מי עשה את זה, האם הוא או תלמידו), והן ליקוטי הלכות – כמו שעשו הרא"ש והרי"ף, והוא באותו סגנון – הלכות פסוקות], ובמסכת עירובין פרק ראשון מובא שם דיון שלם בעניין איסור כלאים – כמה צריכין לשמור כשזה נוגע לאיסור דרבנן, ואם יש ספק וכו', ויש דיון שלם בעניין, ושם הוא מביא סיפור נפלא מהראשונים – הרשב"ם ור"ת, הנכדים של רש"י הקדוש.

אנחנו מזכירים את זה, כי התחלנו לדבר מעניין שמירת עיניים ברחוב, שאולי אדם יסגור עיניו עם מטפחת וכך ילך ברחוב... או שיקח איזה שַׁמָּשׁ שיוליך אותו... (ומה עם הַשַּׁמָּשׁ? וכי הַשַּׁמָּשׁ לא צריך לשמור על העיניים?!... מה פעלת?!... לא מְדַבְּרִים מְזְדָּרִים מוזרים... על כך מביא ה'מרדכי' דבר נפלא:

מנהגו של הרשב"ם[1] היה ללכת ברחוב כמעט בעיניים סגורות. הוא היה שומר כ"כ על העיניים שלו! הרשב"ם הקדוש! [אנחנו לומדים עכשיו מסכת בבא בתרא ב'דף היומי', ושם נפטר רש"י, ונכדו הרשב"ם השלים את הפירוש על הגמרא].

פעם הוצרך הרשב"ם לנסוע לאיזו נסיעה, ולקחת עגלה בשביל זה, אז הוא הלך כדרכו – כמעט בעיניים סגורות – כדי ללכת למקום העגלות, ומחמת שלא הסתכל הרבה, תכף כשראה איזו עגלה – היה מוכן מיד לעלות עליה, ובדיוק עבר שם בן דוד שלו – ר"ת [מדברים פה ממלאכי מעלה!], והוא רואה את הרשב"ם כמעט ועולה אל העגלה, ומיד צעק לו: **"אל תיכנס! סום וחמור מוליכים את**

1. הוא היה בן בתו של רש"י, לרש"י לא היו בנים כי אם בנות, אחת היא אמו של ר' שמואל, ואחת היא אמו של ר"ת. [1]

העגלה ביחד – זה כלאים!"... [כי כשם שאסור ללבוש כלאים, כן אסור להנהיג כלאים יחדיו, או לשבת בקרון ועגלה שמונהגים ע"י שור וחמור, או חמור וסום, אלו שני מינים האסורים בכלאים], ומביא שם ה'מרדכי', שר"ת צעק לעברו: **"אַל תְּצַדֵּק הַרְבֵּה!"...**

העניין הזה הוא פחד פחדים, אך כך מובא שם, ואת זה צעק הרבי מסאטמאר באותו הדיון הנ"ל: **"אַל תְּצַדֵּק הַרְבֵּה!"...** והזכיר את הסיפור הזה כדי להמחיש את העניין שאדם לא יכול לומר 'לא אסתכל כלל, ומה אכפת לי מה קורה?'...

נחזור לענייננו: לא מבקשים מהאדם שהוא ילך עם עיניים עצומות, **אבל מה שאינך מוכרח – למה אתה צריך להסתכל?... לראות היכן אתה הולך, איפה עליך לשבת, ולאן להתקדם – תסתכל, אבל תשמור את העיניים שלך... אל תפקיר את העיניים! אתה לא צריך לסקר את כל הרחוב מה הולך שם... מה אתה מחפש?!...** – 'לא, אולי מגלים שם אלקות... אולי יש שם איזה שלט שמעוררים אותי לחזור בתשובה'... – את זה כבר תמצא בביהמ"ד, בספרים הקדושים, בספרי רבינו, בקונטרסים, שם תמצא את זה, לא ברחוב... זה לא בשבילך! אלו שהולכים על הרחוב, וכבר הסתכלו – התעוררו מאיזה שלט שראו, אבל לא מבקשים ממך את זה!

הכלל, אדם צריך לבקש הרבה מהקב"ה על זה, בתמימות ופשיטות! תשמור!

והנה כאמור, כל זה מדובר על אדם שטוען 'הלא אני צריך ללכת לעבודה, ללכת לקניות', אז תשמור על עצמך! בעיקר עתה – ב'בין הזמנים' – שהולכים לטיולים, **תשמור על עצמך! לך למקום צנוע, שלא יהיו שום תערובות ח"ו, תשמור! וכי צריכים להפקיר את הכל, רחמנא ליצלן?! זה נקרא 'טיול'?!...** אז כל זה מדובר על הניסיונות שיש בחוץ, שאדם צריך בוודאי לשמור על עצמו, **אבל הנה אתה אומר 'אני שומר', ואתה לוקח בידיים שלך כזאת טומאה של מכשירים טמאים, רחמנא ליצלן, ואתה חושב כאילו אף־אחד לא רואה ולא יודע... הנה זה בתוך הכיס שלך ובתוך הבית שלך, ואף־אחד לא יודע... אף־אחד לא יודע?! העיניים שלך יודעות היטב שמטמאים אותן, ח' ישמור, וזה העולם הכי גבוה, המקום הכי קדוש! וכמה אדם צריך לעבוד על זה! "אל תביאני לידי ניסיון" – אל תבקש ניסיונות! יודעים**

שיש כאלו מכשירים? אתה יודע על מקום שיש שם כזאת טומאה – איזה מופע וכו'? אל תתקרב! אל תכנים את עצמך בדברים כאלו – לקנות כאלה מכשירים! צריך פלאפון? כן, ב"ה יש מספיק מכשירים פשוטים בלי כל הטומאות האלו...

זה מה שהתורה הקדושה צועקת לנו: "**רְאֵה**"! עכשיו מגיע חודש אלול – '**רְאֵה**'! תתבונן! יש אור גדול בעולם, ואם תזכה – תזכה לראות שממש העיניים שלך יכולים להאיר לך אלקות! אדם שהוא מקדש את העיניים שלו – **הוא 'רואה'**! אכן, רבינו אומר שאדם יזכה לראות "**דברים עליונים**" וכו', אבל בואו נהיה 'פשטנים' – כמונו, אנשים פשוטים: '**רְאֵה**' – תסתכל על דברים טובים, תנסה לראות נקודות טובות בבני־אדם! **בבית שלך – תנסה לראות נקודות טובות!** שלא תהא לך עין של ביקורת – תמיד טענות ומענות על כל דבר, זה קל מאד... על כל דבר יש לו טענות – למה הבית מהופך, למה לא מסודר, למה האוכל לא מוכן, יש לו תמיד ביקורת! ומה זה מביא? זה מביא, ה' ישמור, 'חושך'!

'**רְאֵה**' אותיות '**הָאֵר**' – לשון של 'אור', כי העיניים של האדם צריכים להביא לאדם אור, וכמו שֶׁמְּכֻנֶּה תמיד '**אור העיניים**', ואדם שיש לו עיניים טובות – הוא זוכה לראות תמיד דברים טובים, משתדל לדון לכף־זכות, לראות איזה טוב אצל האחר, להמליץ טוב **על כולם**! הן על האדם בעצמו, והן בבית, והן אצל אחרים, **תמיד** לחפש איזו דרך לראות נקודה טובה!

ואכן, זו עבודה, זה לא קל... למה? כי זה הטבע של בן־אדם, כי אדם "פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד" (איוב יא, יב) – אדם לא נברא עם מידות מושלמות, וכמו הסיפור שסיפרנו כמה פעמים [לא נחזור עתה על כל הסיפור כולו, אלא בקצרה] על משה רבינו – "רעיא מהימנא קדישא", רבן של ישראל, מובחר האנושי, אכן בוודאי הוא נולד צדיק, וככתוב בלידתו (שמות ב, ב) "וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", אבל מובא בפירוש, שעבד הרבה על מידותיו, ומעשה שהיה, שפעם ראה אחד שהיה חכם גדול בחכמת הפרצוף את תואר פני משה רבינו, ולפי הבנתו בחכמת הפרצוף ראה שכל המידות הלא־טובות היו על הפנים של משה רבינו...

ואכן הוא היה חכם גדול בעניין זה, והוא לא נח עד שהגיע בעצמו למשה רבינו במדבר, והביע בפניו את תמיהתו הגדולה, וענה ואמר לו משה רבינו: '**מה אתה חושב שהגעתי**

לכזאת דרגה עם מידות מושלמות? אני עבדתי על עצמי!'...

ומדוע לפי־זה כתיב אצלו "כִּי טוֹב הוּא"? העניין הוא, כי ה'**טוב**' הזה היינו שראו אצלו שיש בו נשמה כזאת שתזכה להפוך את כל המידות הגרועות והשליליות ביותר – אל הקדושה!

וזו העבודה של כל אחד ואחד מאיתנו, כי אדם נברא עם שיגעונות... פשוטו כמשמעו! לא פחות ולא יותר! והוא עלול לצעוק, להתפרץ ולהשתולל, והוא אומר 'אני חולה... מה אני לעשות?'... **מה אתה יכול לעשות?! אדם שהוא חולה – יפטור עצמו עם טענת 'אני חולה', ויילך לו?!... אדם שהוא אכן יודע בנפשו שהוא חולה, הוא הולך לרופא ומבקש 'תרפא אותי!'... תרפא לי את העיניים, את האוזניים, את החוטם, את הפה, תרפא אותי! אדם שיש לו שכל – כך הוא עושה, ואכן הרפואה לוקחת זמן, אבל הוא עושה את הכל בשביל זה! הוא אומר בפירוש: 'אני יודע שאני צריך טיפול, ואני עושה את הכל לחיות בריא! ואם חיה לי איזה מכשול – אני מתחרט, ואני מתחיל עוד הפעם!'... העיקר שאדם יכיר ויבין שיש לו חיסרון!**

המדרש אומר בפרשת בראשית (ב"ר יא, ו): למה הקב"ה ברא את האדם עם ערלה, ועליו לקיים מצות ברית מילה ולכרות את הערלה? אם הערלה היא כ"כ מאוסה [כדאיתא בגמרא, וכל הגויים נקראים 'ערלים'], היאך מתאים לנשמה מישראל שתיוולד עם ערלה? מדוע כך היא באה לעולם? זה לא מתאים...

אומר המדרש, כי הקב"ה רוצה כבר להראות לנו מתחילת חיי האדם: **בראתי את האדם עם חיסרון! וכבר ביום השמיני בעודו ילד – עליו להסיר את זה, זאת אומר שהוא כבר מהתחלה צריך לתקן את עצמו! הוא לא נברא מושלם!** אדם יגיד 'אני מושלם'... **אתה לא מושלם!**

הגמרא אומרת, שיש 'תורמוסין' – סוג של מאכל, שצריכים לבשל את זה שבע פעמים עד שהוא ראוי לאכילה, וזו העבודה שלנו בזה העולם, שזה העניין של 'שבע' פעמים דייקא, שמרמז על שבע המידות של האדם, כי אדם צריך לעבוד על המידות שלו! לא לחשוב לרגע שהוא מושלם! צריך להכיר מה הוא ומי הוא!

איך אמר ר' נתן? '**כל העולם משוגעים, וגם אני**', המשיך ר' נתן:

'אך מה ההבדל ביני לבינם? אני הכרתי חכם ופיקח!'... וזו העבודה שלנו, להכיר ולהבין שיש, ה' ישמור, שיגעונות... והנה אדם אומר: 'אני משוגע, אז מה אעשה?'... יבוא לאיזה מוסד, ויבקש 'תכניסו אותי'... **לא! יש דרך לצאת מזה! אם אתה רוצה להתרפאות – תתקרב לצדיק! ובשביל זה שאתה מוכרח להכיר שיש לך חיסרון, ומיד כשאתה מכיר ומבין זאת – תבקש תרופה לנפשך! תבקש! אל תעזוב! 'תלמד אותי! אני יודע שיש לי שיגעונות! תלמד אותי!'...**

וכמובן, צריכים רופא טוב ומומחה, וזה הצדיק, שהוא מלמד אותך: **תעזוב כבר את השטויות האלה! אתה לא 'תופס' שכל השיחה שלך, כל הדיבור שלך, כל ההתנהגות שלך, זה ממש מטורף!** בני־אדם לא 'תופסים' את זה... והצדיק מנסה שוב ושוב לעורר אותך, ולהחזיר אותך לאיזה סוג של 'נורמה', שתהיה בן־אדם 'נורמלי'!

זה מה שהתורה הקדושה צועקת כאן: "**רְאֵה**" – תתחיל לחפש את האור של החיים! '**רְאֵה**' – '**הָאֵר**', תבין שיש אור בחיים! ו'כן, אתה יכול לזכות לראות את האור של השכינה בכל תנועה ובכל עניין!... **וכל זמן שאינך רואה את זה – עוד לא הגעת אל היעד!** אדם יגיד: 'אני כבר הגעתי'... **מה 'הגעת'? לא התחלת! וכי כל דבר מאיר לך? יש לך ישוב־הדעת? יש לך שמחת החיים? זה מאיר?...** כי '**אור**' ו'**שמחה**' הולכים ביחד, בבחינת (תהלים צז, יא) "**אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה**", וזה המבחן אם זכית ל'אור' – האם אתה שמח! 'שמחה' ו'אור' זה אותו דבר! כפי האור שאדם מרגיש בחיים – כן יש לו שמחה! וכל זמן שהוא עדיין לא הגיע לשמחה, והוא תמיד ממורמר, מלא טענות ומענות על כל אחד – על עצמו, על הבית, על אשתו, על הילדים, הוא ממורמר... – זה סימן שאתה בחושך גדול, רחמנא ליצלן... ואדם יגיד: 'אז מה אוכל לעשות?'... **תדליק את האור! קח גפרור, ותתחיל להאיר! לחץ על ה'מפסק' שמדליק את המנורה – ותדליק!** – 'מה', 'איפה', 'איך'... **הצדיקים מלמדים אותנו! הצדיקים נותנים לנו הקדמות בחיים איך לזכות לזה, ואיך יש אפשרות!**

והדבר שהוא ראש וראשון – מגיע לנו במילה השניה של הפסוק: "**אָנֹכִי**", דהיינו: "**רְאֵה – אָנֹכִי**"; '**אָנֹכִי**' מרמז על התורה הקדושה, כי עשרת הדברות מתחילות "**אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם**" (שמות כ, ב), וזהו "**רְאֵה – אָנֹכִי**" – תסתכל

בתורה! אל תהיה בטלן! תעשה לעצמך קביעות בתורה הקדושה, **כמה שאתה יכול!**

אכן, התורה היא "רחבה מני ים", ויש הרבה מה ללמוד, אבל **מתחילים** "שיעורים כסדרן"! רבינו הקדוש לימד אותנו שיש אפשרות ללמוד את **הכל** אם רק תעשה לעצמך 'סדר' בחיים! תלמד "שיעורים כסדרן"!

אדם יגיד: 'אני שמעתי את זה כבר'... **לא שמעת! צריכים לשמוע בכל יום מחדש!** בבחינת "**אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם**", ואומרים חכמינו הקדושים (ספרי, ואתחנן ו): '**בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים**'; את השיחה של רבינו צריכים לשמוע בכל יום מחדש! 'אני צריך ללמוד היום חומש ורש"י מפרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום! אם כן למדתי אתמול או לא למדתי אתמול – זה לא משנה, **היום** אני צריך! אם למדתי אתמול – תודה לא–ל! עתה אני ממשיך הלאה'... העיקר שאדם יזכור: אני צריך **היום** את ה'**אָנֹכִי**' – את התורה הקדושה! לקבוע שיעורים בכל מקומות התורה!

אשרי הזוכה ללמוד פרק בתנ"ך בכל יום! איזה תענוג זה! בסדר הלימוד בתנ"ך, אנחנו גומרים עכשיו את **ספר נחמיה** ומתחילים את הספר האחרון של התנ"ך – **ספר דברי הימים**; התחלנו לפני כשנה וחצי [ר"ח ניסן תשפ"ג], וזכינו ללמוד בכל יום **פרק אחד בתנ"ך**, איזה תענוג! יכולים להסביר לבן־אדם מה זה?... הוא אף־פעם לא שמע מזה... מי מדבר מזה – ללמוד תנ"ך? מי יודע מזה בכלל? לא מדברים מזה – לא בישיבות ולא בשום מקום... **ורבינו מגלה לנו שזה הבסיס! זה ה"לחם וחמאה" של התורה – כ"ד ספרי תנ"ך, ללמוד בכל יום!** כמה זמן זה לוקח?... אמנם בספר נחמיה יש פרקים גדולים, אבל כמה זמן זה לוקח – חמש או שש דקות?... **וזכית!** וכך אתה מגיע אל היעד...

הנה התחלת שנים מקרא ואחד תרגום, ומגיע בעזרת ה' **שמחת תורה**, נזכה לעשות סיום על **חמשה חומשי תורה** ועל **תנ"ך**!

וכן **לימוד משניות** – לכל הפחות פרק אחד, מינימום פרק אחד! וגם בזה ב"ה זכינו לעשות סדר, ובזמן קצר זכינו לסיים את כל 'סדר זרעים', ואוחזים ב'סדר מועד'! – 'לא, אני צריך ח"י פרקים'... **אתה חזק בח"י פרקים? תמשיך! זה לא סותר לשיעור הזה! אדרבה!**

היום אמר לי מישהו איזו התעוררות נפלאה מאד, שהנה כתוב (קהלת ז, ב) "**טוֹב לָלֶכֶת אֶל בֵּית אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל בֵּית מִשְׁתֶּה**", ומסיים הפסוק: "**וְהַחַי יִתֵּן אֶל לִבּוֹ**", והוא כ"כ התעורר מזה: '**וְהַחַ"י יִתֵּן אֶל לִבּוֹ**' – היינו שיתן אל ליבו את ה'ח"י', ללמוד ח"י פרקים משניות, והוא יודע שזה מה שיישאר עמו לנצח! שהנה הוצרך "ללכת את בית אבל" – בר־מינן, אך '**וְהַחַ"י יִתֵּן אֶל לִבּוֹ**' – הוא יודע היטב: מה ילווה אותו? מה יישאר אתו? ה'**חַ"י** – '**יִתֵּן אֶל לִבּוֹ**', זה מה שנשאר עמו תמיד!

ובפרט בחורים צעירים, שיש להם את הזמן והאפשרות לכך – אדרבה, אבל לכל הפחות תעשה את ה'מינימום' – פרק אחד משניות! ובמשך שמונה־עשרה ימים עשית **חַ"י**... ובשמונה־עשרה חדשים גמרת ששה סדרי משנה... וזה גם סוד של '**ח"י**', זה גם ענין של '**ח"י**'... אדם זוכה בכל יום לחטוף '**ח"י**' – אין למעלה מזה, אבל אם לא זוכה – לא יאמר '**אינני יכול**'... **תתפוס פרק אחד של משניות!**

וכן: **דף גמרא**, בי"ת – ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא; **ומביאים לך את כל זה 'על טס של זהב'**! לא צריכים לחפש ולדאוג – הנה, הרי שלך לפניך, וזה כלשון רש"י בתחילת פרשת משפטים על דברי הקב"ה למשה רבינו "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם": '**כְּשֻׁלְחָן הֶעָרוּךְ וּמוּכָן לֶאֱכֹל לִפְנֵי הָאָדָם**'.

אם זוכה לזה – יש לו קשר אל התורה הקדושה! כל אחד כפי עניינו – הוא יכול, רק אם הוא רוצה! יש דרך! אם הוא יתמיד, כל יום עוד קצת ועוד קצת – הוא יגיע! **הוא יגיע לכל מקומות התורה!**

כשרבינו מדבר בשיחה ע"ו מסדר־דרך־הלימוד, אומר רבינו שכל זה יגמור '**בשנה אחת**', והלוואי שנזכה לזה... והלא "**יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה**" – לכל הפחות פעם בחיים לזכות לזה!

זהו "**רְאֵה – אָנֹכִי**", תסתכל על התורה הקדושה!

והנה איתא בספרים הקדושים, שיש הבדל בין '**אָנֹכִי**' ל'**אֲנִי**', כי בהרבה מקומות כתיב "**אֲנִי**", וב'**אנכי**' נוסף האות **כ"ף**, ומהי ההוספה הזאת? מובא בספה"ק (הרה"ק מרופשיץ זי"ע מביא זאת בפרשת השבוע), ש'**אנכי**' כלול עם **כ"ף**, שזה ענין של **כתר** [וכמובא בדברי רבינו בליקו"מ ח"א סי' ו': 'לית כבוד בלא כ"ף'], מה זה '**כתר**'? ענין

הדביקות של האדם, שהוא זוכה להידבק בהקב"ה!

הקב"ה פתח את הדברות הקדושות ב"**אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ**" ובזה גילה לעם ישראל את כל העולמות, הוא פתח את כל שערי השמים, וכל יהודי קיבל כתר של "**נעשה ונשמע**", וזהו "**אנכי**" אותיות "**אני כ'**" – זו כל המציאות שלי!

בסוף תורה ו' הנ"ל, כשמדבר רבינו מהעניין של 'כ"ף', רבינו מזכיר שם מדרש שאומר: משל לאדם שהיה מכין כתר למלך, וכמובן הוא מנסה לקשטו ולעטרו בהרבה יהלומים יקרים, ומישהו עובר ורואה זאת ואומר לו: "**ראה להכנים בתוך הכתר הזה כמה יהלומים שאתה יכול! הלא זה יהיה חבוש על ראשו של המלך, אז תשים בזה כמה שיותר יהלומים!**"... זאת אומרת, שבחיים של האדם, כל תורה שהוא לומד וכל מצוה שהוא מקיים, הוא מכנים עוד יהלום בכתר של המלך!

איתא בספה"ק, שבכתר של הקב"ה, כביכול, כתוב: '**לי עמי ישראל**'; שזו המעלה של עם ישראל, שהם כביכול הכתר של הקב"ה! ואלו הם כלליות המצוות שאנחנו מקיימים – בכלליות, ומצות תפילין – בפרטיות, שזה ממש הכתר של הקב"ה, ובכל דבר טוב שעושים ובכל לימוד שלומדים – משבצים עוד יהלום בכתר של המלך!

זהו "**רְאֵה – אָנֹכִי**", תרגיל את עצמך להסתכל על '**אָנֹכִי**' – על התורה הקדושה! **זה מונח לפנינו!** ב"ה זכינו שמתקיים (קהלת יב, יב) "עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ", ורבינו מדבר מזה בתורה ס"א (ליקו"מ ח"א), שבעבר היה אסור לכתוב תורה שבעל־פה, אלא רק 'תורה שבכתב' – חמשה חומשי תורה, כל כ"ד ספרי התנ"ך, הם היו כתובים, ויותר מזה היה אסור לכתוב, וכמו שחכמינו הקדושים אומרים על הפסוק (שמות לד, כז) "עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" – 'דברים שבעל־פה אי אתה רשאי לכותבם'; אבל רבינו הקדוש – רבי יהודה הנשיא – שהוא כתב את המשניות, הוא אמר "עֵת לַעֲשׂוֹת לַה' הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ" (תהלים קיט, קכו), כי הצדיקים שבכל דור – יש להם כח כזה, שזה ענין של אמונת חכמים, **כמה צריכים להתחזק באמונת חכמים!** אדם יכול לטעון: 'מה פתאום הוא מחדש פה דברים חדשים?'... וזו טענה ששומעים לפעמים: 'מה אתה נוהג ככה? רבינו לא נהג ככה... והוא לא עושה ככה...

הצדיק הזה לא נהג ככה... ומה זה דבר חדש?'... **אבל יש כלל גדול של אמונת חכמים: "עֵת לַעֲשׂוֹת לַה' הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ" – צריכים להבין כפי העניינים של הדור מה צריכים לחדש! לפעמים זה נראה דבר שלא היה מקובל בדורות הקודמים, ועכשיו יש כבר סיפור אחר לגמרי... ואדם צריך לבטל את השכל שלו! אם הצדיק מבין ככה – וכך צריכים להתנהג? זהו זה! זורקים את השכל, וכך עושים!**

זה העניין של תורה שבעל־פה, שהגיע רבינו הקדוש וראה שאם לא יכתבו את התורה שבעל־פה, וזה יישאר אבוד, ועלול להתקיים "הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ" – לא יהיה שום קיום לתורה ח"ו, ואכן התחילו לכתוב דברי התורה, ועד היום – שמתקיים "עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ", וככל שמתרבים הדורות – צריכים יותר ספרים, **אנחנו צריכים ספרים שיורדים אלינו, מגביהים אותנו, מסבירים לנו איך אנחנו יכולים להתחזק בחיים!**

ישנה כזאת סכנה גדולה לאדם – שלא יפול ח"ו בקטנות המוחין! שלא יאמר 'הכל אבוד'... הוא חותם על עצמו שהוא אבוד ו'אין יותר על מה לדבר'... **ואיך רבינו כ"כ צעק מימיו – לפני למעלה ממאתיים ועשר שנים – ועד הדור הזה: "געוואלד! זייט אייך נישט מייאש!" – 'אין שום יאוש בעולם כלל!'...**

– 'לא, רבינו לא כיוון עלי'... **רבינו כיוון עליך! בדיוק עליך! אם אתה חושב כאלו מחשבות – רבינו כיוון עליך! ו'אם אתה מאמין שיכולים לקלקל – תאמין שיכולים לתקן'! אבל 'תאמין' בזה! אם אתה לא מאמין בזה – יש לך פגם של אמונת חכמים, ואם יש פגם באמונת חכמים – אז אתה באמת אבוד... אדם שאין לו אמונת חכמים – איך יזכה לזה?... כל הקיום של עם ישראל 'מעולם' – מהאבות הקדושים, וגם לפני־כן – מנח ושם, עד ליום הזה – ע"י אמונת חכמים! שאדם זורק את השכל – 'אני לא מבין כלום, אני לא יודע כלום, אבל החכמים אומרים לי'!'...**

איזה חכם אמר לך? הוא 'החכם הכי גדול'? **אני לא יודע, הוא טיפה יותר חכם ממני? אני צריך לבטל את השכל שלי! אני זורק את השכל, ואני מקבל את זה באהבה! מחזקים אותי, אומרים לי ש'כן' יש לי תקוה!** תיקח את החיים בקלות, זאת אומרת תבין שלא מכריחים אותך לשום דבר, אלא מנסים לחזק אותך ולהבין אותך כפי העניין שלך, אבל תקשיב! תקבל! אדם

יגיד: 'לא, אני מתבייש'... ממה אתה מתבייש? אתה חי ב"ה – "עַל פָּרְחַךְ אַתָּה חַי", נוֹתְנִים לך חיים ב"ה, אז **תבקש עזרה! כפי ענייניך!** והצדיקים מלמדים אותנו כל זאת...

זה הכתר של הקב"ה! עם ישראל הם הכתר של הקב"ה! לוקחים את ה'אני' – שזה הישות, שאדם חושב 'אני' ו'אני' – ומכניסים בה את ה'כ"ף', ונהיה 'אנכי' – היינו שאדם יודע 'הקב"ה נמצא פה בתוכי!'.

אמרנו בתחילת השיחה, שיכולים לדקדק אפילו באותיות התורה, א"כ הבה ונתבונן במילת **'אָנֹכִי'** – יש בה אל"ף נו"ן כ"ף ויו"ד, והיכן הכ"ף? היא המפסיקה בין האל"ף והנו"ן – ובצד השני יש את היו"ד; והנה, ענין של 'אני' הוא סיכון, שאדם אומר כל הזמן 'אני' ו'אני', אבל מיד כשהוא מכנים את הכ"ף באמצע – מתבטל ה'אני'. מה יש קודם הכ"ף? אותיות נו"ן ואל"ף, שזה אותיות **'נָא'**, ויש לנו כלל בדברי חכמינו הקדושים: **'אין נא אלא לשון בקשה'**; היינו תפילה. זאת אומרת שאדם צריך לדעת שעל כל דבר צריך לבקש את הקב"ה! לבקש: **'רבש"ע, אני רוצה לחיות חלק בכתר העליון הזה! אני רוצה שאני ג"כ אהיה יהלום בכתר המלך!'** שזה ענין היו"ד שבאה אח"כ, כי **'יו"ד על שם המחשבה'** – שרומז להמקום הכי גבוה, נמצא שאדם צריך להכנים את ה'כ"ף' הזה בתוך ה'**אני**' – לבטל את הישות שלו! איך מבטלים ישות? ע"י תפילה!

דיברנו מקודם ש'אָנֹכִי' רומז לעניין לימוד התורה, ועתה מדבר מעניין של תפילה: איך יכול אדם לזכות ל'**ראה**' – 'לראות'? **הרבה תפילות צריכים בשביל זה! ואי־אפשר אף־פעם לדבר 'מספיק' מעניין של תפילה!** אל תאמר 'שמעתי כבר... אני יודע, צריכים להתפלל'... **אין דבר כזה! זה אין־סוף!** רבינו אמר: 'כל העניין שלי הוא תפילה', ואמר בלשון אידיש: **'גאר'** תפילה, היינו **'כלי־כולו'** תפילה! 'רק' תפילה! **רבינו הוא 'חתיכה של תפילה'!** ואת זה רבינו מנסה להכנים בנו – שנעסוק בתפילה!

ראש וראשון בעניין של תפילה: **להגיע בכל יום לביהמנ"ס ולהתפלל את התפילות הקבועות! לא לזלזל! שחרית, מנחה, מעריב, אדם מוסר נפשו ומגיע לביהכנ"ס להתפלל במנין! מתי שקמת! קמת מוקדם – ותיקון? תתפלל ותיקון! באמצע הזמן? מאוחר יותר? תתפלל! עד חצות בדיעבד אתה יכול להתפלל, אבל תבוא לביהכנ"ס להתפלל!** – 'אבל קשה לי'... **תבוא**

לביהכנ״ס להתפלל! תשמע קדיש וברכו וקדושה!

בנוסף, לימדנו רבינו: **תדבר בכל יום כמה דיבורים אל הקב״ה בשפה שלך!** – ׳אין לי דיבורים׳... **אין לך דיבורים? בסדר, תשב ותגיד להקב״ה שאין לך דיבורים!** כך אומר רבינו בפירוש – ליקו״מ ח״ב סי׳ כ״ה, שם פותח ואומר רבינו **׳הַהִתְבּוֹדְדוּת הוּא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה וּגְדוֹלָה מִן הַכֹּל׳**, ומדבר מעניין של התבודדות, ואומר בדיוק את העניין הזה: אדם אומר ׳אין לי דיבורים׳, אומר רבינו: **׳את זה תגיד להקב״ה׳ – שאין לך דיבורים! והנה כבר עשית תפילה... ׳רבש״ע, אין לי דיבורים, תעזור שיהיה לי דיבורים׳, ואכן תראה שמ׳אין לי דיבורים׳ הזה – תיכנס לדיבורים יפים מאד...**

ורבינו כ״כ ביקש אותנו על זה ולימד אותנו את זה, וזה כל העניין של רבינו, ובלי זה – אי־אפשר!

זה הלימוד במילה השניה של הפסוק, שהנה פתחנו לומר ״רְאֵה״ – רוצים להאיר את העיניים שלנו, עם מה? עם ״אָנֹכִי״ – תורה ותפילה! שזה כל הלימודים של רבינו – כל הליקוטי־מוהר״ן, כל השיחות, כולם מיוסדים על זה! **אדם שיש לו עיניים טובות – הוא ימצא את זה בכל תורה של רבינו: או שמדבר רבינו מעניין לימוד התורה, או מעניין של תפילה!** ובוודאי שזה קשור לעוד הרבה עניינים וכו׳ – אבל אלו היסודות!

ועי״ז האדם אף־פעם לא משועמם, כבר יש לו מה לעשות – הוא לא מבוטל! ׳מה יש לי לעשות עכשיו?׳ **אם אתה עייף – לך לישון!** אל תהיה כמו סום – לך לישון... **אתה רעב? לך לאכול!** לא אומרים לך לסגף את עצמך! אמנם היתה כזאת דרך של צדיקים, וכן אצל רבינו – ענין של סיגופים, אבל רבינו לימד אותנו שלא לעשות כן, וכמאמר החכם: **׳כאכילתכם כן עבודתכם׳** – אתה תצום, תסגף את עצמך, איך יהיה לך כח ללמוד ולהתפלל?... וכמו שרואים בחוש בעת שיש צום קבוע עפ״י דברי חכמינו הקדושים – אפיסת הכוחות...

תאכל כמה שאתה צריך, אבל אחר שאכלת תעשה ברכת המזון בשמחה, בהתלהבות, בקול, מתוך סידור, ואח״כ לך! ומה אתה צריך לעשות? תלמד תורה, לך להתבודד, תעשה איזו מצוה. אתה צריך ללכת לעבוד? לך לעבודה... מי שיש לו את הלימודים הקדושים של רבינו, העבודה שלו – וכל העניינים

הנשמיים שמוטל עליו לעשות – זה לא סתירה לעבודת ה'! זה לא סותר! יש דרך לעבודה, יש חזרה מהעבודה, יש הפסקה באמצע העבודה, ומי שהוא עובד – עפ"י רוב זה לא עבודה רצופה בלי שום הפסק, יש המון זמן לאדם... זה לא מתוך לחץ שיעשה הכל ברצף... ואם יש לאדם 'עול תורה' – הוא יושב ולומד עוד ועוד...

מספרים על אנשי שלומינו שהיו בעלי חנויות ובעלי–עסק, והיתה להם עריכה של ספרים בעבודתם... וזאת ראיתי בעיניי אצל נהג אוטובוס מאנשי שלומינו [פה לא ראיתי שזה כ"כ מצוי (אולי בעיירות הגדולות), אבל בארה"ב זה מצוי, שלוקחים אברכים יראי ה' כדי שיהיו נהגי אוטובוס של תלמודי־תורה ובתי־ספר, וכך זוכים שיש נהג ירא שמים, וגם נותנים להם גם פרנסה], שבתור אחד שמקורב לרבינו, **היתה לו בקדמת האוטובוס עריכה מלאה של ספרים!** כמובן, לא בשעה שהוא נוהג... אבל עד שהילדים עולים על האוטבוס, ועד שהם יורדים, ועד שהם מתיישבים, זה לוקח הרבה זמן... אז סתם נהג – מבטל זמנו לריק, **אבל מי שמקורב לרבינו – יש לו שיעורים שלמים בזמן הזה: תנ"ך, משניות, גמרא, הכל!**

והופלא העניין עד מאד, כששמעו את הילדים אומרים לחבריהם: **'הנהג שלנו הוא אחד מל"ו צדיקים'...** איפה הם ראו דבר כזה – שנהג אוטובום ילמד שיעורי תורה?... בבית־מדרש רואים אנשים יושבים אצל השולחן עם ערימת ספרים, אבל נהג אוטובום שיהיה לו ערימת ספרים אצל מקומו?... והנה הילדים רואים שבכל פעם שעולים לאוטובום הוא לומד ספר אחר, אז הם כבר מדברים ביניהם שהוא מל"ו צדיקים...

אלו הם אנשי שלומינו האמיתיים! וכן היה אצל שאר בעלי–פרנסה, הן חנויות בגדים או שאר חנויות, וכי יש לאדם לקוחות בכל רגע?... יש הרבה זמן של הפסק בין לקוח ללקוח, ויש אדם שהוא מבטל את הזמן – יש לו רדיו, או יש לו רח"ל איזה מכשיר טמא רח"ל, והוא כבר מבלה את הזמן; **אבל אדם שיש לו את ההקדמות של רבינו – הוא מחיה את עצמו: 'אה! ב"ה, יש לי עכשיו איזו נייחא? אני חוטף עוד לימוד!'...**

והיתה שיחה בין אנשי שלומינו, שהסגולה הכי גדולה לפרנסה בשפע – שיהיו הרבה לקוחות בחנות – שיהיו מוכנים הספרים על הדלפק, והוא לומר שיעורים כסדרן בין לקוח ללקוח, והרי

הס"מ לא רוצה שתלמד... הוא לא אוהב את זה... אז הוא יביא לך הרבה קונים – הרבה לקוחות, כדי שלא תוכל ללמוד הרבה...

הכלל, מי שיש לו שכל – הוא זוכה לקיים **'ירא שמים יוצא ידי שניהם'**, והנה הוא עוסק בפרנסה – והנה חוטף טוב אמיתי ונצחי!

אבל על זה צריכים עול קדוש שרבינו מלמד אותנו ונותן לנו דרך בחיים: **אחר שישנת, ואכלת, עכשיו תלמד או שתתפלל! אתה בעבודה? בסדר, פרנסה זו מצוה – לפרנס את המשפחה, ואומר רבינו מפורש** (ליקו"מ ח"א סי' כט) **שאמנם ישנה עבודה גשמית, אבל יש לאדם חשבון – מהכסף הזה אתן צדקה, אתן 'שכר לימוד' לילדים, אקנה מצוות, נמצא שכל העסק הוא עסק קדוש... אתה עובד, ויש לך עסק קדוש! זה התיקון של העסק!**

אז רבינו מלמד אותנו שיש אפשרות למלאות את החיים עם אור, עם שמחה, והעיקר – **"רְאֵה – אָנֹכִי"**, תסתכל על **'אָנֹכִי'** – על לימוד התורה, תעשה לך שיעורי תורה בכל מקומות התורה! וכן תפילה – כמו שאמרנו: **'אנכי'** יש בו אותיות **'נא'** וכן ענין של **'כתר'**, שאתה זוכה להתבודד במהלך היום! הרי לאו בכל רגע אדם יכול לפתוח ספר ולהסתכל בו, **אבל הפה שלך יש לך תמיד, ואם אין לך עכשיו כ"כ את האפשרות לפתוח את הספר וללמוד – אבל לדבר אל הקב"ה אתה יכול, ולמה לך לפספס עתה כמה רגעים של התבודדות?...**

ר' אברהם ב"ר נחמן היה אומר, שהפה של אדם דומה לריחיים – הטוחנות חיטים, שחבל על כל רגע שאינם טוחנות את החיטים, כי הם ממילא בתנועה [פעם זה היה ע"י הרוח וכו', היום זה חשמלי] – וחבל לא להכנים חיטים שיהיה נעשה קמח. כך הוא פיו של האדם – חבל! הנה אין לך עכשיו ספר, אתה עכשיו בנהיגה ברכב, הרי לא שייך באמצע נסיעה להוציא משניות וללמוד... שלא תבוא לידי סכנה ח"ו, אבל הדיבור שלך תמיד יש לך, בכל רגע אתה יכול לדבר אל הקב"ה כ"כ הרבה...

היו מאנשי שלומינו שהיו מתבודדים אצל ההגה כאלו דיבורים של ביטול הבחירה! ובפרט אם החלונות סגורים והמזגן עובד – אתה יכול לצעוק 'עד לשמים' ואף-אחד לא ישמע ולא ידע מה אתה עושה... הרי רבינו רצה שיהיה לנו חדר מיוחד להתבודד בו

(עי' שיחות הר"ן, סי' עד"ר), **וכי יש יותר טוב מרכבך?... אתה לבד ברכב, ותנצל את זה עכשיו!** וכן יכולין לנסוע לאיזה מקום שקט אם הרכב, אבל אפילו יש לך איזו נסיעה ארוכה – כגון נסיעה לעבודה, מה יעשה? יתבודד להקב"ה! תקבע לעצמך איזו התבודדות בדרך! **אתה יכול לנצל! להכניס אור בתוך החיים שלך! זה מגרש כל־מיני חושך! אתה מתחיל להרגיש איזו שמחה בחיים!**

זה העניין של שתי המילים הָרִאשׁוֹנוֹת: "רְאֵה אָנֹכִי", ועתה נתקדם הלאה:

"נֹתֵן" – הקב"ה אומר: 'אני נותן לכם!'... **החיים הם מתנה מהקב"ה!** וכמו שממשיך הפסוק: "נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה" – הקב"ה נותן לנו מתנה גמורה!

אנחנו חוזרים הרבה על דברי רבינו בסיפור של השבעה קבצנים, שהקבצן ברך כל יום את הזוג, ואז אמר להם: "**בְּתַחְלָה בֵּרַכְתִּי אֶתְכֶם בָּזֶה, וְעַכְשָׁיו אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם זֹאת בְּמַתָּנָה גְּמוּרָה לַדְּרָשָׁה**"; 'מתנה לדרשה' היינו מה שקורין 'דורון דרשה' ['דרשה–גישאנק'], ולכאורה זה נראה בלשון רבינו כשני הפכים: אם זה 'דורון **דרשה**' – בשביל הדרשה, וכמו שהיה מצוי פעם, שהגיע בעל־דרשן לביהמ"ד, ושם צלחת לידו, וכולם שמו כסף בעבור הדרשה, וזה נקרא שהמתנה היא לדרשה, אך מדוע רבינו נוקט לשון "**מתנה גמורה לדרשה**"? אם זו "**מתנה גמורה**" אז זה לא "**לדרשה**"...

והסברנו שרבינו מלמד אותנו בזה, שהחיים שלנו הם "**מתנה גמורה**" מהקב"ה, כל רגע, כל דבר שאנחנו זוכים, זו "מתנה גמורה"! **אדם צריך כבר להפסיק פעם ולתמיד עם כל הקטנות המוחין שלו – כל הדיכאון וכל הירידות שלו – ולהבין 'אני חי ב"ח? זו מתנה מהקב"ה!'... בואו נתחיל לחיות מהרגע הזה! זו מתנה שהקב"ה נותן לנו, והקב"ה לא סתם נותן את המתנה, ואם זה היה סתם – האדם לא היה כאן ח"ו, ואם זו "מתנה גמורה" אז תנצל את זה! תבין את זה!**

אבל איך? מה תעשה? על זה מגיע העניין של **'דורון דרשה'** – "**דרשה**" הוא ענין של "דִּרְשׁוּ ה' וְעֻזּוֹ" (תהלים קה, ד), "דִּרְשׁוּ ה' בְּהִמָּצְאוֹ" (ישעיהו נה, ו), תדרוש את הקב"ה! העניין של **'דרישה'** הוא לדרוש ולבקש ולחפש – **תבקש!** ואם תבקש – תקבל **'מתנה גמורה'!**

אדם יגיד: 'מביאים לי מתנה, ומה אני צריך לעשות?... אשב לי, ויביאו לי מתנות'... אך בזה תקיים (משלי טו, כז) "וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה" – בזה תהיה 'שונא מתנות'! אל תחכה על מתנות! **אם אתה מחפש ודורש, אתה יודע שהקב"ה נמצא כאן, 'ואני רוצה להתעלות בחיים; אני רוצה להתקדם; לעשות מצוות – מה שאני יכול! אני לא יכול ללמוד? אני אומר תהלים! מה שאני יכול... עושה צדקה וחסד!'...** זה נקרא 'דרשה' – שאדם **דורש** ומבקש מהקב"ה!

ולא צריכים ללכת רחוק, אלא פרשת השבוע בתחילתה, אומר הפסוק: "לְשָׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָּׁמָּה"; פסוק מפורש! 'לְשָׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ' – תדרוש את השכינה הקדושה, מה זה 'לדרוש'? לעשות דרשה או 'פלפול'?... 'תדרשו' היינו שתחפש את **השכינה** הקדושה! וכלשון התרגום על "תִּדְרְשׁוּ" – 'תִּתְבְּעוּן', תתבע ותבקש את השכינה הקדושה! ואם אתה תחפש, אזי 'וּבָאתָ שָּׁמָּה' – אתה תגיע!

'אבל איך אגיע? מה אני כבר יכול לעשות וכמה אני יכול לעשות?'... **מתנה!** כי כל מה שנעשה בעבודת ה', וכי מה שאנו זוכים לקבל זה בתור 'שכר'?... וכי אנחנו מקבלים שכר?... ואפילו אם נגיד ביקשנו והתפללנו על איזה ענין הרבה מאד, ואף הורדנו דמעות וכו', וכי הישועות שאנחנו צריכים לקבל זה באותו משקל – התפללתי כך וכך ואקבל?... בואו נשים ע"ג המאזניים הן את התפילות והן את הישועה, וכי זה מכריע? אנחנו צריכים ישועה – הן ברוחניות והן בגשמיות, הן לעצמו, הן למשפחתו אן לקהילתו, צריכים ישועות גדולות... וכי אדם יגיד 'אבל התפללתי'... ב"ה שהתפלל, **אבל הקב"ה רוצה לראות מה אתה משקיע, ההשקעה הקטנה שאתה משקיע – אפילו דברים קטנים – אתה תקבל אח"כ הרבה יותר – ואפילו 'בכפל כפליים' לא שייך להגיד, אלא באין–ספור! למה? כי זו "מתנת חינם"! תקבל ממש מתנת חינם! אבל בתנאי שזה "לְשָׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ" – שאתה ביקשת, 'דרשת', חיפשת ורצית, והוצאת מחפה שלך!**

רבינו לימד אותנו את העניין של "נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף" – שאדם יעשה 'נקודות' ל'כיסופים' שלו, כלומר – שיוציא את זה מהפה! הזכרנו בהתחלה את העניין של טעמים, נקודות, תגים וטעמים, ונאמר רק הארה קטנה בזה: העניין של הנקודות זה הדיבורים שלנו, כמו שרבינו מסביר

בעניין "נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף", שהנקודות זה הדיבור, למה? כי כשאדם מדבר – הוא מוכרח לדבר עם נקודות [כלומר: ניקוד], כי אם לא היו נקודות – הוא לא היה אומר כלום... מה שמצרף את הדיבור שיהיה דיבור – זה הנקודות, וזה הכיסופים של האדם, שהוא תמיד מקיים "נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף" – עוד נקודות, עוד כיסופים ורצונות להקב"ה! והקב"ה בונה מזה עולמות!

אמרנו שהעניין של 'נקודות' וטעמים' זה עולמות עליונים, כי 'תגים' ו'אותיות' זה למטה, כי רואים את זה בעיניים בתוך התורה, אבל הנקודות – זה כבר יותר גבוה, וכן הטעמים – מה זה 'טעמים'? שאדם זוכה לשיר איזה ניגון ומבקש את הקב"ה... רבינו אומר בשיחות הר"ן, שהקב"ה אוהב שאדם מנדב תמיד ומבקש עוד ועוד [רבינו מזכיר באידיש "פיעטשין"], הוא חוזר ומבקש תמיד עם ניגון עוד הפעם ועוד הפעם ועוד הפעם... הקב"ה אוהב את זה!

זה אדם צריך לדעת: "רְאֵה אָנֹכִי **נֹתֵן**" – זו **מתנה גמורה**! ולאותיות 'נֹתֵן' יש אצלנו חשיבות מאד גדולה, כי יש בה את הנו"ן בהתחלה ובסוף – כשמו של רבינו הקדוש, וכן יש בה אותיות 'נָתָן', הרי דיברנו מקודם מאמונת חכמים שצריכים בכל דור ודור, **ורבי נתן לימד אותנו מה זה 'אמונת חכמים'! והוא הוריש לנו את זה לכל דורות העתידים! הוא זכה להתקרב לאור של רבינו, שזה האור הגדול של משיח צדקנו, ולהעביר את זה הלאה, וללמד אותנו שצריכים לחדש את זה בכל דור ודור!**

והמילה 'נָתָן' נקראת הן הלוך והן חזור, תתחיל עם הנו"ן תסיים עם הנו"ן, שזה ענין של אמונת חכמים, שאדם זורק את השכל שלו והוא לא יודע כלום – 'לא, אני יודע'... **מה אתה יודע?!...** 'אני יודע שאני שבור ומיואש'... בסדר – אתה יודע את זה, אבל **יש תקוה! רבינו צעק שאין שום יאוש בעולם כלל – שיש תקוה! יש לך אמונת חכמים? תאמין!** – 'רבינו צעק לפני מאתיים שנה'... **לא! היום! ור' נתן מסר לנו את זה! הוא מסר לנו את זה עד לדור הזה! הוא כתב את כל השיחות ואת כל התורות ולימד אותנו כל זאת, ואנחנו צריכים לחדש את זה בכל יום ויום, לדעת שיש את ה'נָתָן' הזה, אפשר לקבל את ה'מתנה' הזאת!** רק על זה צריכים המון סייעתא דשמיא שיזכה האדם לבטל את הישות שלו...

זהו "**רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן**", ונמשיך לתיבה הבאה: "**לִפְנֵיכֶם**" – מה זה '**לִפְנֵיכֶם**'? בליקו"מ ח"א סי' קע"ב, רבינו מדבר שם מכל החסרונות שיש לאדם אצל האדם בעצמו, ואיך שיש אפשרות לאדם לקבל את כל הטובות שיש בעולם, לא יחסר לך כלום! ובסוף התורה אמנם לא מזכיר את הפסוק הזה שאנו מדברים ממנו, אלא פסוק דומה – בפרשיות הבאות, שגם בו מובאת המילה הזאת – '**לִפְנֵיכֶם**' – "ראה נתתי '**לפניכם**' היום את החיים ואת הטוב את המות" וכו', אומר רבינו: '**לִפְנֵיכֶם**' היינו '**לפנים שלכם**'! אז יש לנו עכשיו פירוש חדש: "**אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם**" בפשטות לפני בני־אדם – תבחר או "ברכה או קללה", תיקח מה שאתה רוצה, אבל רבינו אומר "לִפְנֵיכֶם" היינו שיש פה לימוד 'לפנים שלכם'! מה הכוונה?

אדם צריך לזכות לצחצח ולזכך את הפנים שלו! רבינו אומר בספר המידות (אות צדיק, חלק שני): '**כל אדם מצויר בזיו פניו גן עדן שלו**' – על הפנים של האדם מצויר הגן־עדן שלו! רבינו אומר רק צד אחד – של הגן־עדן, ומובן לכל אחד שזה גם הפוך... אם מצויר הגן־עדן, שהוא עדיין לא נמצא שם, מצויר על הפנים שלו ה' ישמור את ההפך של הגן־עדן...

הכלל, אדם צריך תמיד לזכך את הפנים שלו! רבינו אומר בליקו"מ ח"א סי' י"ט, שאפשר לאדם לזכך את הפנים עד שאם אדם יסתכל על הפנים שלך – הוא יקבל הרהור תשובה רק מלראות את הפנים שלך! לא שמע ממך שום דבר, רק ראה את הפנים שלך! זה העניין של '**לִפְנֵיכֶם**' – לפנים שלכם!

מהי המשמעות של המילה '**פנים**'? לשון '**פנימי**', כי בַּפְּנִים של אדם מתגלה מה יש בִּפְּנִים... מה שיש בתוך הלב שלו – זה מתגלה בפנים שלו! אדם שהוא מסתובב ממורמר וכו' – זה בדיוק מה שקורה בפנים! יכולים לדעת 'על הרגע'! כמובן, צריך שיהיה עיניים טובות כדי לזכות להבין את זה, אבל רואים בדיוק על האדם, רואים את הפנים שלו – יודעים בדיוק מה יש בלב, כמו שכתוב בפסוק גבי דניאל (נחמיה ב, ב) "**אֵין זֶה כִּי אִם רַע לֵב**" – רואים את זה!

ואדם צריך לעבוד הרבה שיהיה לו פנים מסבירות – פנים שוחקות! אפילו נגיד שֶׁבִּפְנִים זה לא כ"כ 'ורוד', אדם לא מרגיש כ"כ 'ורוד'

בפנימיותו, מחי העצה? להלביש מסכה ולהראות פנים מסבירות! לקבל בן־אדם עם חיוך!

ואיפה להתחיל? בבית שלך! **אתה בא לבית עם פנים עצבות ואתה מכנים את כל הבית בתוך החושך ומרה שחורה!** לא אמרת כלום, לא התחלת לדבר, ופתאום כבית את האור... לא סתם 'כבית את האור', אלא שמת כזה חושך – "שָׂלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשֹׁךְ"... חושך כפול ומכופל! וככה כל הבית! במקום שהיית יכול להדליק את האור! אמנם הבית היה חשוך, והנה אור! מנורה!

הזכרנו לעיל שבעוד יומיים תהא ההילולא קדישא של **הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע**, וכהייתי צעיר זכיתי לראות אותו, **והפנים שלו היו ממש כמו מנורה!** [אני ראיתי את זה, ואח"כ קראתי את זה בהמון ספרים, ועוד כשהוא היה ילד העידו עליו את זה, אבל לא רק כשהוא היה ילד היו לו פנים מאירות, אלא ידעו שזה יימשך... כשאני ראיתי אותו הוא היה כבר למעלה מגיל שמונים, והפנים שלו היו ממש כמו פנים של מנורה – פשוטו כמשמעו!], ולזה זוכה אדם שזוכה לשמור על עצמו בקדושה וטהרה... אבל איך מתחילים? אם אדם יהיה כולו עם פנים ממורמרות – זה ממילא מכבה את כל האורות...

משא"כ אדם שהוא תמיד עם פנים שמחות, הוא תמיד עם איזה חיוך, ואפילו אם בִּפְנִים לא מאיר לו – יהיה נכלל בלשון "חובת הלבבות" על "החסיד האמיתי": **"אבלו בלבו וצהלתו על פניו"**; מה שקורה בתוך הלב שלך – זה בינך לבין הקב"ה, אבל החסיד – צהלתו על פניו! הוא תמיד מסתובב עם חיוך, **בא הביתה – כן, לא כ"כ טוב, אבל חיוך! מה אתה עושה? מחייך – החיית את אשתך, את הילדים!** מה יש בפנים – אף־אחד לא צריך לדעת! כשתלך להתבודד תגיד להקב"ה בדיוק מה שיש לך בפנים, תוציא את הכל... אבל מבחוץ – הבית והחברים, כולם יודע: הבן־אדם הזה, רק מסתכלים על הפנים שלו – מקבלים חיות! איזו זכות זו! החיית בן־אדם!

והסוף יהיה שאתה תחיה **את עצמך** ג"כ, כמו שרבינו אומר בשיחות הר"ן, שאם אדם יעשה ככה – סוף כל סוף הַ'פָּנִים' הזה ייכנס לְ'פְּנִים', זה מראה את הפנים וזה יכנס חזרה לפנים! **תתחיל הפנים ככה – זה יכנס בעז"ה לפנים, וככה תזכה לחיות חיים טובים...**

אז "אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם" – אני נותן את זה לפנים שלכם!

ממשיך הפסוק: "**הַיּוֹם**" – מה הלימוד בזה? מוהרא"ש הקדוש היה רגיל לחזור בכל השנים [**אני לא חושב** שהיה שנה אחת לכל אורך השנים שמוהרא"ש לא היה מדבר מהנקודה הזאת של פרשת ראה] על הלימוד הקדוש של "**היום**" – הקב"ה נותן לנו את '**היום**'! ה'**רְאֵה**' שדיברנו ו'**אָנֹכִי**' ו'**נֹתֵן**' ו'**לִפְנֵיכֶם**' – הכל "**הַיּוֹם**"! – כל יום, תיקח את '**היום הזה**'! תשכח מה היה **אתמול**, אל תדאג מה יהיה **מחר**, רק '**היום**'!

וזו תורה שלימה בליקו"מ ח"א סי' רע"ב על הפסוק (תהלים צה, ז) "**הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ**", שאדם לא יבלבל את עצמו ממה שהיה – אתה לא יודע מה עברתי... איך זלזלו בי... לא מעריכים אותי... מגרשים אותי... אז זהו, זה כבר מתמלא והוא מיואש... "**היום**"! **היום יום חדש – לא אכפת לי מכלום! אני לא זוכר! "אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ" ולא אכפת לי מכלום! קמתי היום בבוקר ב"ח? זה יום חדש!** צדיקים היו אומרים בבוקר: '**בוקר טוב רבש"ע! בוקר טוב נשמות ישראל! בוקר טוב! יום חדש – לא אכפת לי מכלום – היום! קיבלתי את** '**היום**' **מתנה ולא יודע מה היה אתמול, לא זוכר בכלל! אשרי מי שיכול באמת להעריך את המוח שלו לעניין הזה, היום במחשבים זה קל מאד יש אפשרות למחוק בתוך רגע... מחקת וזהו... 'אבל רגע היה לי את הכל מוסרט'... נמחק הכל! יש אפשרות לאדם לעשות את זה! 'הַיּוֹם' – אני מתחיל רק מהיום! אם זה ביום או בלילה – אני עכשיו מתחיל מהרגע הזה!**

זה הסוד של החיים, אם אתה תחיה עם '**היום הזה**' – אתה תהיה הכי מאושר, לא יהיו לך חשבונות מה היה אתמול, מה היה שלשום, לפני שבוע ושנה, **לא אכפת לי כלום! אני מתחיל "מהיום"! זה הלימוד של רבינו – התחדשות!**

וזה הגילוי של משיח צדקנו, וכדאיתא בגמרא, שר' יהושע בן לוי שאל את משיח: מתי אתה מגיע? אז הוא אמר 'היום!' עבר יום, ושאל אותו: 'אמרת לי היום'... ענה ואמר לו משיח: 'אמרתי "היום" וכיוונתי "'הַיּוֹם' **אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ**" – אם אתה תבין מה זה '**היום**' – מה זה '**היום הזה**', ואל תחשוב מאתמול ומחר, משיח הגיע! אתה חי כמו מימות המשיח!

כי משיח יכנים את ההשגה הזאת בכל העולם כולו, וכמו שרבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' ס"א), שכמשיח יגיע הקב"ה יגיד לו "אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ" – אתה נולדת היום! אומר רבינו: משיח צדקנו, שעבר עליו כבר מה שעבר, ונשמתו היא כבר מהתחלה הבריאה, והנה הקב"ה יגיד לו "אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ", **ואת** זה ילמד משיח לכל העולם כולו! ילמד את כולנו איך נחיה עם 'היום הזה', ואז תהא הגאולה...

והפסוק מסיים: "**ברכה וקללה**"; והנה יש הלומדים זאת כשני דברים נפרדים – או ברכה או קללה, אבל צדיקים פירשו שיש אפשרות **לחבר את הכל!** להפוך את הקללה לברכה! וכמו שכתוב מיד בפסוק הבא בשתי המילים הראשונות, ונקרא את סוף הפסוק הראשון יחד עם תחילת השני: "**הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה: אֶת הַבְּרָכָה**" – הרי לנו שהקללה מעוטפת בין שתי ברכות! מה הלימוד בזה? שיש דרך לאדם כשזוכה להתקרב להקב"ה, לשמוע דברי הצדיקים שמהפכים לו את הקללה, ומגלים לו: ה'קללה' הזאת שעברת – דברים לא פשוטים, יש דרך איך להפוך את זה לברכה! **שאין שום מציאות בלי הקב"ה, ואפילו אם קיבלת איזו מכה ח"ו, ואיזו ירידה וכו', יש דרך להפוך את הכל לברכה!**

זו העבודה של האדם, זה "**רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם**" – תראה את ה'אנכי', את התורה והתפילה, "**נֹתֵן**" – מתנה גמורה, "**לִפְנֵיכֶם**" – לפנים שלכם, "**הַיּוֹם**" – תחיה את 'היום הזה'! "**בְּרָכָה וּקְלָלָה**" – תבין שאכן לפעמים אדם עובר דברים בחיים שנראה לו כמו 'קללה', אבל הצדיקים מלמדים אותנו איך להפוך את זה! להפוך את ה"קללה" שיהיה "ברכה"! **אתה לוקח את הירידה שלך – ואתה מהפך אותה לתכלית העליה! שזה הלימוד של רבינו, שרבינו מהפך לנו את כל החיים שלנו, שנעשה מכל הירידות שלנו – עליה גדולה ממש!**

זו ההכנה שלנו לחודש אלול שאליו אנו נכנסים בעזרת ה', שהקב"ה יעזור לנו, שנזכה בעזרת ה' יתברך לסיים את השנה ב'כי טוב', עם ישראל בעזרת ה' יעלו מעלה מעלה, לכל שונאי ישראל תהא מחיקה גמורה לגמרי, כל המחשבות שלהם והעניינים שלהם יחזרו עליהם – שימחו את עצמם בעזרת ה', ועם ישראל יעלו מעלה מעלה, יהיו ישועות ורחמים בכל העניינים, ובקרוב יבוא משיח צדקנו ותהא הגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין בייניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י
מלכה בת רעות תחי׳

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון:-052 7691732

breslevsheli.co.il

הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳